

13 de august 1940

Kjære venn

Vil sende dig privat endel opplysninger om forholdene heroppe de siste dager.

Torsdag den 9de om efterm. Kl. 15 vilde Magne Brandt med familie opover til Kjelvatnet, hvor de skulde tilbringe sin ferie, og inntraff da en episode som framgår av vedlagte avskrift av Politibetjentens rapport til Politimesteren i Bodø. Samme dags aften fikk Politibetjent Sandnes ordre om ved opslag overalt å bekjendtgjøre at all ferdsel på veier og overalt ellers ute var strengt forbudt mellom kl 22 og 6 morgen. Ortskommandanten underrettet da også mig herom kl 21 om aftenen. Jeg gjorde ham bekjent med at da måtte alt arbeide innstilles, idet folkene skulde være på arbeidsplassen kl 6 morgen, og likeledes for eftermiddagsskiftet til kl 22.

De kunde efter oppslaget hverken komme til arbeidsplassen eller fra arbeidet i rett tid. Neste dag blev oppslaget forandret derhen at alle som skulde på eller gå fra sitt arbeide kunde få gjøre dette utenom tidene 6 fm. og 22 aften mot å fremvise passerseddel utstedt av verket. Fredag den 9de måtte vi så utstede sedler til ca. 800 arbeidere.

Imidlertid var det om formiddagen som det fremgår av rapporten til politimester, ved forhør bevist, at det hele kun dreiet sig om en gutt i 9årsalderen, som har skudt med en leketøispistol (tysk fabrikat) et skudd ut gjennom vinduet i en bil da en tysk soldat passerte. Efter dette henstillet politibetjent til Ortskandanten at restriksjonene måtte oppheves og oppslagene tas bort igjen. Men – nei, Ortskommandanten fastholdt, at ingen forandring blev gjort før guttens far, Magne Brandt, var idømt straff, bøter eller annet for ikke å ha passet på sin gutt. Det hele er jo latterlig men på folket virket det uheldig og er det klart at man føler sig forarget, der blir megen prat mellom folkene på arbeidsplassen også. Nu har vi hatt en elendig sommer og vil da gjerne folk benytte de få ukene som er igjen til å ta turer om eftermiddagene og utover kveilen, men skal man være inne kl, 22 (efter rett tid kl. 21), så er jo dette spolert ved påbudet. Politimesteren fikk tak i Kaptein Holmen, som tilfeldig vis var på Fauske, og fikk ham til å tale med Ortskommandanten der nede. Oberst Nake m.fl. og lovet de at restriksjonene straks skulde bli oplievet. Kaptein Holmen er ansatt for å formidle forhandlinger vedk. uoverensstemmelser mellom civile og militære. Lørdag den 10de meddelte så Kaptein Holmen såvel politimesteren som mig' at saken var ordnet og at restriksjonene skulde oppheves straks. Imidlertid blev det ikke gjort, og ved Kaptein Holmens fornyede forespørsel svarte man, at beskjed var gitt, men når Ortskomandanten i Sulitjelma (Himpe) ikke vilde gjøre det, så kunde men ikke desavuere ham. Så gikk også søndagen, og igår, mandag, ringte Kaptein Holmen påny op og erklærte, at efter fornyede forhandlinger med Ortskommandanten, Fauske, vilde alt bli ordnet igår, men fremdeles har vi oppslagene, og Ortskommandanten her hadde igjen på forespørsel svart politibetjenten, at først skulde guttens far, Magne Brandt, ha sin straff før restriksjonene blev opphevet.

Det er klart, at folket i lengden ikke vil tåle dette, og da blir her spetakkel. Jeg var kanskje litt uforsiktig da jeg talte med Ortskommandanten om saken, idet jeg erklærte at vi hadde fått skrivelse fra Wehrwirtschaft-Offizier i Trondheim, hvori uttales at man venter en produksjon av 335-tonn kobber måned, og at vi måtte sende produksjonsrapport hver uke. Hvis vi ikke klarte denne produksjon, måtte vi oppgi grunnen herfor, og hvis restriksjonene bevirket nedsatt arbeidseffekt eller megen skoft, måtte jeg oppgi det passerte som grunnen. Han blev da meget stram og erklærte, at de militære ikke hadde noe med Wehrwirtschaft å gjøre.

Den vedlagte avskrift av politibetjent Sandnes rapport til politimesteren ber jeg dig behandle helt konfidensiell.

Han har lånt mig sit manuskript, noe han strengt tatt ikke har lov til, men du får et inntrykk av rapporten hvor bagatellmessig og latterlig hele saken er. Kaptein Holmen skulde i går ettermiddag gjøre nokk et forsøk på å tale med Overkommandanten i Fauske. Vi får da se om noe nytt kan foreligge utover dagen i dag, men når Ortskommanant Himpe er så pirket, smålig og uforstandig som han er, så kan det aldrig gå godt med ham heroppe. Det beste vilde være om hele kompaniet blev flyttet herfra før vinteren kommer. Skal her være noen for et syns skyld, så måtte det klare sig med en offiser og 8-10 mann, eller også må vi få en annen Ortskommandant, - men det går naturligvis ikke.

Forøvrig så går ikke driften så bra som ønskelig. Siste dekad hadde vi bare 773 tonn råmalm pr dag, men er heldigvis gehalten gått opp til 1,74 Cu. Fra igår av gikk vi over til 3 skift i hytten, da lageret er 349 tonn, og vil der da bli noe mere kobber pr. dag en stund fremover. - Jeg har bremset mest mulig på arbeiderantallet og utgjør det for 10-dagen 800 mann, mens vi regnet med 850 mann.

På Jakobsbakken er det ikke rart. Vi har nu endelig fått alle pumpene og hadde laget vognen ferdig i forrige uke for de to største, og kjørt den ned på plass i sjakten. Så en natt raser det rett over den og ødelegger den helt, at en ny måtte arbeides; denne er nu ferdig og bragt derop, og idag skulle vi da se å komme igang med pumpingen for alvor, - bare vi ikke får nye ras ovenfor, som kan ødelegge kraft- eller rørledninger.

Det har vært en strid vår og sommer og føler jeg mig litt slitt, men å tenke på noen dagers ferie ser det ikke ut til å bli anledning til. Jeg kan ikke engag ta mig en ettermiddagstur til Kjelvatnet, da jeg ifølge påbudet må være hjemme igjen kl. 22, ny tid.

Andreas reiser i morgen til Trondheim, han er kommet inn på høyskolen, men må gå over på den vanskelige maskinlinje, og dette setter ham dessverre et år tilbake. Å reise til Tyskland og fortsette der er det ingen mening i under nuværende forhold, men der vilde han vært ferdig på ett år, mor nu 2.

Vennlig hilsen til dig og dine. Håper dere alle har det bra.

